

Stakeholdersforum – vergadering 17 mei 2023

Tijdens deze bijeenkomst werden de volgende twee onderwerpen besproken:

1. Resultaten 1e evaluatie fraudesecties en kernpunten in de controleverklaring
2. Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

1. Resultaten 1^e evaluatie fraudesecties en kernpunten in de controleverklaring

Het stakeholdersforum wordt bijgepraat over de resultaten van de diverse onderzoeken die de NBA heeft uitgevoerd boekjaar 2021. In een presentatie worden de fraudesecties en kernpunten in controleverklaringen over boekjaar 2021 behandeld. Hierover heeft de NBA ook enkele rapporten gepubliceerd, zowel voor OOB's als niet-OOB's.

Aangezien de NBA momenteel de analyses over boekjaar 2022 voorbereidt hoort de NBA graag enige feedback van de deelnemers aan dit stakeholdersforum. Hiertoe worden onder andere de volgende opmerkingen gemaakt:

1. In de bestuurskamers is fraude een onderwerp dat meer en indringender wordt besproken in de discussies tussen bestuur en accountant. Wellicht mede door de aanpassing van de Handreiking 1118. Dit geldt ook voor de opname in de Management Letter. Geconstateerd wordt dat in de externe publicaties de scherpste op dit onderwerp helaas minder duidelijk is.
2. Accountants vragen ook meer naar de opvolging van punten op dit thema, dit geldt zowel voor financiële als niet-financiële informatie en verslaggeving.
3. Naast de interne discussies binnen bestuur en Audit Committee dient de accountant ook meer extern (ook op een AvA) te communiceren over de werkzaamheden tijdens de controle (methoden, technieken, risico's, mitigerende maatregelen) op dit gebied.
4. Belangrijk is om de best practices e.d. uit de 2021 analyse ook te incorporeren in de opleiding of in de cursussen van kantoren zelf. De NBA heeft het *embedden* van de resultaten uit de 2021 analyse sterk op de radar staan. Continue aandacht voor dit thema is ook toegezegd aan de NBA-leden, onder andere door een vervolg op het 'rapporteren over werkzaamheden versus bevindingen'. Naar verwachting kan de NBA in 2024 vervolgstappen formuleren voor bijvoorbeeld wijzigingen in regelgeving.

2. Duurzaamheid: CSRD

De invoering van de CSRD leidt tot enige vraagstukken waar de NBA graag de mening van het Stakeholdersforum over hoort.

Vanuit het stakeholdersforum worden onder andere de volgende opmerkingen gemaakt:

1. Voor met name kleinere bedrijven is de CSRD een behoorlijke uitdaging.
2. Er is zorg over de resources / personen met voldoende kennis bij zowel bedrijven als in de accountantssector.
3. Gewezen wordt op de noodzaak van een hoge kwaliteit van CSRD werkzaamheden (een zogenaamde *golden standard*), maar onderkend wordt dat dit direct vanaf het begin lastig is. Voorgesteld wordt om vanaf het begin een zo groot mogelijk deel van de accountantssector te mobiliseren waarna een kwalitatieve finetuning later kan volgen. Dit is belangrijk om te voorkomen dat er een sterke kloof ontstaat tussen datgene wat de sector wil inzake CSRD en datgene wat de sector op dit moment kan.
4. Gewezen wordt op het belang dat de accountant die de verklaring bij de financiële cijfers verzorgt minstens mede betrokken is bij het afgeven van de verklaring op het niet-financiële gedeelte.

5. Verwacht wordt dat met name de grotere beursfondsen met internationale scope bij de grote(re) accountantskantoren (blijven) uitkomen en minder snel van de diensten van een Independent Assurance Services Provider (IASP) gebruik zullen maken.
6. De NBA hecht belang aan de volgende aspecten:
 - level playing field accountants versus IASP's wat betreft hoge kwaliteitsstandaarden die bereikt worden door de wet- en regelgeving nu alleen nog voor accountants;
 - integrated audit;
 - capaciteit is een issue maar wordt momenteel al aan gewerkt.
7. Gezien het issue van capaciteit wordt aangegeven dat IASP's ongetwijfeld hun diensten gaan aanbieden. Zolang er inderdaad sprake is van een level playing field – vooral inzake de kwaliteit – wordt dat door de meeste deelnemers verwelkomd. Eveneens wordt aangegeven dat nieuwe vormen van technologie een nuttige rol kunnen gaan spelen om het capaciteitsvraagstuk aan te pakken.

Consultatie van het Nederlandse wetsvoorstel wordt in de zomer of vlak daarna verwacht.